

MANAGEMENT

Taras Ersteniuk, Postgraduate Student

*Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine*

Taras Kutko, Postgraduate Student

*Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine*

Andrii Yavorskyi, Postgraduate Student

*Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-569-3-26>

TRENDS IN THE USE OF DIGITAL TECHNOLOGIES BY ENTERPRISES AT THE CURRENT STAGE OF THEIR FUNCTIONING

ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ЇХ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Сучасний етап розвитку підприємництва відзначається науково-технічною революцією та глобалізацією, обумовлюючи необхідність впровадження інноваційних управлінських рішень у сфері виробництва, створення нових матеріалів, інтегрування інформаційних технологій у діяльність суб'єктів господарювання.

Завдяки використанню цифрових технологій підприємства отримують конкурентні переваги, знижують операційні витрати та адаптуються до швидких змін ринкового середовища.

Про значні трансформаційні процеси у контексті використання цифрових технологій в економіках країн світу в цілому та в Україні зокрема засвідчують дані, представлені у таблиці 1.

Аналіз даних, поданих у таблиці 1, демонструє значні відмінності у рівні цифрової трансформації між країнами, зокрема за рівнем поширення Інтернету, використанням смартфонів, соціальних мереж і хмарних сервісів. Лідерами цифровізації є США, Китай та Японія, які досить активно розвивають e-commerce, мобільні додатки і штучний інтелект, тоді як наша країна демонструє нижчі

показники цифровізації, та, як наслідок, нижчі показники економічного розвитку.

Таблиця 1

**Показники використання цифрових технологій
в Україні та світі**

Країна	Поширеність інтернету (%)	Використання смартфонів (%)	Використання соціальних мереж (%)	Швидкість Інтернет- з'єднання (Mbps)	Використання хмарних сервісів (%)	Використання е- commerce (%)	Кількість мобільних додатків (млн)	Використання штучного інтелекту
США	76,9	81,5	69,2	33,9	63,6	12,4	2,9	37,6
Китай	50,9	59,0	51,7	68,5	41,0	36,6	4,9	16,3
Індія	34,8	24,8	20,5	12,0	11,9	3,9	2,1	8,5
Японія	89,8	70,5	40,0	19,6	55,2	10,2	1,8	29,0
Німеччина	86,2	65,0	40,9	23,7	53,1	12,6	2,2	21,4
Україна	46,0	48,5	22,7	36,2	25,3	4,8	0,7	6

Джерело: [1–3]

У відповідності до даних Державної служби статистики України [4], рівень використання цифрових технологій серед вітчизняних малих підприємств є нижчим порівняно із середніми та великими суб'єктами господарювання, що відображено у таблиці 2.

Зокрема, у 2022 році доступ до мережі Інтернет мали 83,4% малих підприємств, тоді як середні підприємства – 91,6%, а великі – 88,3%. При цьому, лише 26,6% малих підприємств активно використовували соціальні медіа, тоді як середніх – 36%, а великих – 51,5%.

Варто зауважити, що із початком воєнних дій в Україні рівень застосування цифрових інструментів знизився порівняно з довоєнним періодом. Водночас у країнах Європейського Союзу у 2022 році 94% малих і середніх підприємств мали доступ до Інтернету та поступалися рівню великих компаній, серед яких відзначений показник досягав 99% [5].

Відповідно, на малих підприємствах України, в умовах нестабільності, повільніше реалізуються процеси цифровізації порівняно з підприємствами країн ЄС. Як наслідок, інтеграція

процесів цифровізації у діяльність українських компаній відбувається значно повільніше. Цей аспект підтверджує важливість цифрової трансформації для економічного зростання, конкурентоспроможності бізнесу та інтеграції в глобальні технологічні процеси як в сучасному світовому підприємстві у цілому, так і для українських підприємств зокрема.

Таблиця 2

**Динаміка використання інструментів цифровізації
на українських підприємствах за період 2018–2022 рр.
(в залежності від розміру підприємства)**

Показник	Рік			Темп зростання, %	
	2018	2019	2022	2019/2018	2022/2019
1	2	3	4	5	6
Кількість підприємств, які мають доступ до мережі «Інтернет», стосовно загальної кількості підприємств, %					
Малі (від 10 до 49 осіб)	86,3	84,4	83,4	97,8	98,8
Середні (від 50 до 249 осіб)	93,5	93	91,6	99,5	98,5
Великі (250 осіб і більше)	95,9	94,8	88,3	98,9	93,1
Частка кількості підприємств, що використовують соціальні медіа, у загальній кількості підприємств, %					
Малі (від 10 до 49 осіб)	26,9	27,1	26,6	100,7	98,2
Середні (від 50 до 249 осіб)	36,2	37,7	36	104,1	95,5
Великі (250 осіб і більше)	51,3	52,8	51,5	102,9	97,5
З них за видами соціальних медіа:					
Соціальні мережі					
Малі (від 10 до 49 осіб)	22,5	22,8	22	101,3	96,5
Середні (від 50 до 249 осіб)	30,6	32,4	29,2	105,9	90,1
Великі (250 осіб і більше)	45,7	47,8	42,1	104,6	88,1
Блоги чи мікроблоги підприємства					
Малі (від 10 до 49 осіб)	6	6	5,8	100,0	96,7

Продовження таблиці 2

1	2	3	4	5	6
Середні (від 50 до 249 осіб)	9,1	9,9	8,7	108,8	87,9
Великі (250 осіб і більше)	16,1	17,1	14,9	106,2	87,1
Веб-сайти чи прикладні програми (веб-застосунки) для обміну мультимедійним вмістом (контентом)					
Малі (від 10 до 49 осіб)	10,4	10,5	10,4	101,0	99,0
Середні (від 50 до 249 осіб)	16,8	17,9	16,9	106,5	94,4
Великі (250 осіб і більше)	29,8	31,1	29,1	104,4	93,6
Інструменти обміну знаннями на основі Wiki					
Малі (від 10 до 49 осіб)	10,6	10,4	10,3	98,1	99,0
Середні (від 50 до 249 осіб)	13,2	14,1	12,7	106,8	90,1
Великі (250 осіб і більше)	17,6	17,6	16,2	100,0	92,0

Джерело: складено авторами на основі [4]

Поряд із перевагами, цифрова трансформація формує значні виклики та обумовлює нестабільність розвитку підприємств через кіберзагрози, які можуть призвести до витоку конфіденційної інформації та фінансових втрат, а швидкий темп технологічних змін вимагає від підприємств постійної адаптації та інновацій, що зазвичай є ресурсно і фінансово обтяжливим. Також існує ризик цифрової нерівності, коли не всі підприємства мають рівний доступ до сучасних технологій, що може посилити конкурентний тиск.

Отже, у сучасних умовах господарювання і перебігу трансформаційних процесів використання цифрових інструментів у підприємництві є необхідністю, адже такі інструменти забезпечують автоматизацію бізнес-процесів, підвищують ефективність управління, спрощують комунікацію з клієнтами та партнерами, а також сприяють аналізу великих масивів даних для прийняття стратегічних рішень.

Література:

1. Кононенко Ж. А., Карнаухова Г. В., Балюк О. В. Цифровізація підприємницької діяльності: значення та вплив. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. № 9. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-9-04-08>
2. Тенденції використання Інтернету в світі. URL: <https://zhuk.ua/istoriyi-ta-fakty/tendentsii-vikoristannya-internetu-u-sviti/> (дата звернення: 09.02.2025).
3. Шкальова А. 2,9 млрд людей досі офлайн. Великий звіт про користувачів інтернету Digital 2022: хто, скільки, звідки. URL: <https://vctr.media/ua/novyyj-zvit-pro-korystuvachiv-internetu-140950/> (дата звернення: 09.02.2025).
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 19.02.2025 року)
5. This is the state of digitalization in Europe in 2023 – Eurostat report. World Economic Forum. 29.09.2023. URL: <https://www.weforum.org/stories/2023/09/digitalization-europe-eurostat-report/> (дата звернення: 20.02.2025).